

התווודות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקֶלְהָה נבג"מ ויע'

שניאורסאהן

מליאוועויטש

יום ג' פ' יתרו, כ"ט שבט, ה'תש"ל

יוצא לאור לש"פ יתרו, כ"ט שבט, ה'תשע"ו

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

שנת חמישת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה (ופרצת)

שנת הקהל

שנת המאה וחמשים להסתלקות היולוא של אדמו"ר ה „צמח צדק“

לעילוי נשמת

האשה השלוכה

אם וסבתא שלוחים ושלוחות רבים בכל קצוות תבל
דעתנית ובעלת לב

מרת קעניא בת הרה"ח ר' שלום ע"ה

דרען

נפטרה כי שבת ה'תשע"ד

ת' נ' צ' ב' ה'

ולזכות

נכdet בתה הנערת חי מושקא בת חנה אסתר

להגיעה לעול מצוות

נכדי בתה מנחם מענדל בן חנה

להגיעם לעול מצוות

בשנת הקהל הזאת

נדפס על ידי משפחתה

ב

ב"ה, י"א ניסן ה'תשע"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח א"י אנו וכו' מוה' יעקב שי'

שלום וברכה!

מכתבו נתקבל,

ולקראת חג המצות, זמן חירונתנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנהנ' בזה להביע ברכתי לחג שחר ושמחה, וחירות אמתית, חירות ממדאות בנים ומדאות ברוח — מכל דבר המעכבר בעבודת ה' בשמחה ובטוב לבב. ולהמשיך מחריות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ברכת החג

מ. שניורסאהן

בתח' ישתתפו בחלוקת שמורה לפני חה"פ, בהתאם לשיחת היזועה. — במש"כ אודות השתתפות זוגי תי באסיפות ולימודי נשי חב"ד שע"ז צרייך יהיו להחליף אותה בבית — כיוון שהנ"ל הוא פ"א בשבוע צודקת בטענתה. ובפרט בהתחשב עם החשיבות של עובדות נשי ובנות חב"ד שנتابארה בכמה שיחות ומיכ' כ"ק מוויח אדמוני". — הפעולה עם ... שי' צריכה שתהיה ע"י קירוב (כਮובן, מבלי ליותר על ענייני שווי'ו) וביתר ע"י אחרים.

מצילום האגרת.

מו"ה יעקב: פلس. אגרות נוספת אליו — אג"ק חכ"ב אגרת ח'תעד, ובנהנסן בהערות שם. בחילוקת שמורה .. בהתאם לשיחת היזועה: דש"פ תורי'החווש, מבה"ח וער"ח ניסן, ה'תש"ך — נדפסה בתו"מ התועודות ח"א (תש"ך ח"ב) ע' 177 ואילך. ושה"ג. שבודת נשי ובנות חב"ד .. בכמה שיחות ומיכ' כ"ק מוויח אדמוני": ראה — לדוגמא — לדורם — לאלו. אג"ק שלוח' ח'ד אגרת תעוג (ע' יג — נעתק ב"היום יומ" כ"ג בסופו (תקעא, ב ואילך). אג"ק שלוח' ח'ד אגרת תעוג (ע' יג — נעתק ב"היום יומ" כ"ג שבט). ובכ"מ.

ב

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ יתרו, כ"ף שבת הבעל"ט — הנהנו מוצאים לאור התועודות יומ' ג' פ' יתרו, כ"ף שבת, ה'תש"ל (התועודות "צאתכם לשלום" להארחים שהגיעו ליר"ד שבת שנת העשרים), הנחה בלתי מוגה.

*

בתוך הוספה — מכתבים (תדף מכרבי אגדות-קדושים שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום הייעוד "הקיים ורנו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמענו נפלאות מתרתו, "תורה חדשה מأتي תצא".

ועד הנחות בלה"ק

חמשה נשר בשפט, ה'תשע"ו (ופרצת),

שנת הקהיל

שנת המאה והמישים להסתלקות היולא של אדמור"ר ה"צמה צדק"

ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2016 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5776 • 2016

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס "ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

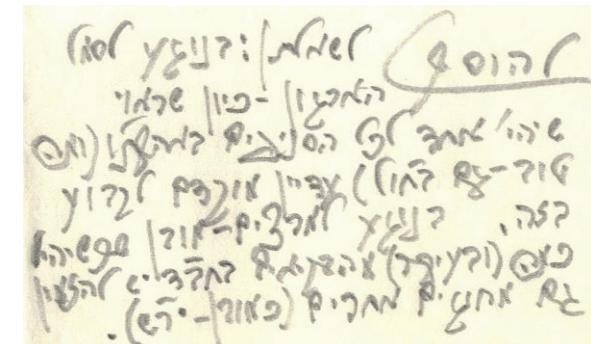
נדפס בסיוו' ולזכות יצחק בן לאה זוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחות שיחיו

הוֹסֶפֶת

א

[כ' כסלו, ה'תשכ"י]

לשאלתו: בונגע לSAMPLE הארגון – כיון שרואוי שיהי אחד לכל הסניפים באחකתיו (ומה טוב – גם בחו"ל) עדין מוקדם לקבוע זהה. בונגע למרכזים – מובן שכשיהיו כמה (ובעיקר) מהבקאים בחב"ד יש להזמין גם מוחשיים אחרים (כמוון – יר"ש).

א

מצילום כת"ק, על גליון מכתבן (בתאריך זה) של החברות ב"זעד נשי ובנות חב"ד" אשר בשכון חב"ד – ירות"ז, בו כותבות ע"ד הצלחתן לארגן ועד הנ"ל חדש במוחם. – את הבא להלן הרה רביינו לモזכירות לחסידות בשולאי אגרת שנשלחה לחברת ועד הנ"ל – מרתה סימה רלב"ג.

בונגע לSAMPLE הארגון: "אנו מעוניינים בהדפסת פירמות עם שם וסמל לארגון. הוצע שהשם יהיה ארגון נו"ח (נשי ובנות חב"ד) שכון חב"ד. והסמל: עץ עם ענפים. כל ענף מסמל עיר בארץ על מוסדות חב"ד שבה".
בונגע למרכזים: מכתבן – שיש בדעתינו לארגן מסיבת-חנוכה גדולה, להזמין מה שייתור נשים ולרבנן לארגון, ושאלות בקשר לה – אם עליהן להזמין דוקא איש חב"ד כדי להרצות על ענייני חנוכה, או שמא להעדר הזמןת אישיות מפורשתת אחרת – ש"יתרונ בהזמנתו כדי למשוך חוג וחבר של שומעות".

ב"ד. שיחת יום ג' פ' יתרו, כ"ק שבט, ה'תש"ל.

– התווודות "צאתכם לשולם" להאורים שיחו –

בלתי מוגה

א. צוה לנו ואמר מאמר ד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה
לאמר.

* * *

ב. בהמשך לסיום כתיבת הספר תורה, נערך גם סיום על מסכת מגילה (כפי המנהג לסיום מסכת בש"ס בשיקות ליום ההילולא²),
משמעותה ההלכות ס"ת,

– ולחביר, שוגם כלות שם המסכת, "מגילה", קשור עם ס"ת,
בדברי הגמורא³ ש"Megila נקראת ספר", וכפי שסבירו וריבינו הזקן
בהוספה לתו"⁴ –

עוד לסיום המסכת "משה תיקן להם לישראל שיהיו שואلين
ודורשין בעניינו של יום .. הלכות החג בחג" (וכמן"ת פעם בארכוה⁵
מ"ש וריבינו הזקן בהתחלה הלכות פסח, שהכוונה בזה היא ל"הלכות
הצירכות לבו ביום", ונוסף על הלימוד שלושים يوم לפני החג ההלכות
הקשריות גם עם הכהנות לחג),

– ולחביר ממארוז⁶ (שנזכר א"ז⁷ בדרך אגב) "כל ספרי הנבאים
ולכל הכתובים עתידיין ליבטל לימות המשיח, חוץ מגילת אסתר, והרי
היא קיימת כחמשה חומשי תורה וכהלכה של תושבע"פ שאינן בטליין
לעולם", שבזה מודגשת הקשר של ס"ת עם מגילת אסתר והלכות, שביהם
בא בಗילוי עניין הנצחיות שבתורה כפי שנמשך בגדר הזמן ובזמן
בפועל –

ולפנ"ז מובא הדין ד"כ' האוחז ס"ת ערום וכו'".

- (5) שיחת פורים תשכ"ה ס"ה ואילך (תו"מ חמ"ג ס"ע 18 וAIL).
- (1) ראה שיחת עש"ק פ' בא, יו"ד שבט, אחורי חצות (לעיל ע' ... ואילך).
- (2) שיחת מוצש"ק פ' בא, יו"ד שבט ס"ו (לעיל ע' ... ואילך). ושב'.
- (3) מגילה יט, א.
- (4) מג"א קיט, א.
- (8) שיחת יו"ד שבט הנ"ל סל"ז (לעל ע' ...).

ג. המשך הביאור בה"סיום" על מסכת מגילה, "כל האוחז ס"ת ערום וכו'", ועד להסיום בתוס' "אבל אחזו במטפתה, אווך ימים ביוםינה ובשמאלה עשר וככבוד" — נכלל בשיחת יו"ד שבט סל"ז.

וסיים כ"ק אדרמור שליט"א:

וכללות העניין בוה — שישנו עניין התורה, עניין המצוות, וצירוף שנייהם יחד⁹, כפי שנמשכים ע"י משה, עליו נאמר¹⁰ "ויכתוב משה את מוצאייהם למשיעיהם וגוי", ו"תיקן להם לישראל", שיוכלו לפעול בעבודתם בעולם התקון,

ואז נمشך עניין ה"הלכות" — הלכות התורה, שעיל ידם פועלים ב"הליכות עולם"¹¹, כדרשת חז"ל¹² "אל תקרי הלכות אלא הלכות", ועד שנעשה "הלכות החוג" — שפועלים בעולם שיהי' במעמד ומצב של "חג", שזהו המועד ומצב דלעתיד לבוא, כי:

ענינו של יו"ט (חג) — שבו נמצא יהודי במעמד ומצב שככל המלאכות שאינם מלאכת אוכל נפש אינם שייכים לעבודתו (וכמו שש"כ מלאתך עשו"¹³), וזה גם המועד ומצב דלעתיד לבוא, כמו ש"ז' ועמדו זרים ורעו צאנכם", ש"מלאתך ונשית ע"י אחרים"¹⁴, וכמ"ש הרמב"ם בסוף הלכות תשובה וסוף הלכות מלכים, שהסיבה לכך שנתאו חכמים ונביאים וגדולי ישראל לימות המשיח אינה בשביל ענינים גשמיים; — יהיו אז אמנים ענינים גשיים בריבוי ובהרבה, ועד ל"معدנים", אבל "כל המעדנים מצוין בעפר", רק בתור טפל והקדמה ללימוד התורה באופן של עשירות, כלשון הרמב"ם: "תרבה הדעה והחכמה והאמת", ועד למועד ומצב ש"מלאה הארץ דעתה את הווי כמים לים מכסים"¹⁶.

وعנינו של יו"ט הוא גם עניין השמחה — שזהו כללות העניין השמחה וטוב לבב שתהיה בעבודת בני' בביאת משיח צדקו, שילמדו תורה ויקיימו מצוות מתוך שמחה והרחה ביתר, ועד לאופן שיפעל ש"מלאה הארץ דעתה את הווי כמים לים מכסים", למטה מעשרה טפחים, בעגלא דין בקרוב ממש.

* * *

(9) ראה שיחת יו"ד שבט שם הערכה 259.

(10) ר"פ מסע. וראה ד"ה להבין עניין כתיבת ס"ת דיום ועש"ק פ' בא, יו"ד שבט;

ד"ה וידבר אלקים גוי שנאמר בהתוועדות פ"ג ואילך (לעיל ע'... ואילך; ע'... ואילך).

(11) חבקוק ג, ג.

[כ"ק אדרמור שליט"א צוה לנגן הניגון "הושיעה את עמך", והניגון "פָּרוֹזָה תְּשִׁבְיָה יְרוּשָׁלָם" (ועמד מלא קומתו וركד על מקומו בשמחה גדולה), ואח"כ צוה לנגן הניגון "כי בשמחה תצאו".

לאחר אמרת ברכה אחרון נתן כ"ק אדרמור שליט"א את שירי המזונאות עברו נשי ובנות חב"ד בכפר-חביב, ירושלים, אוסטרליה, לונדון ומנשستر].

(12) מגילה כה, סע"ב. וש"ג.

(13) ראה מכילתא ופרשי פרשנתנו (יתרו) כ, ט. ש"ו"ע אדרה ז' אורח ס"ז ס"א. וש"ג.

(14) ישע"י סא, ה.

(15) ברכות לה, ב.

(16) ישע"י יא, ט.

ד. בהמשך להமודר לעליל¹⁷ אודות דברי הגمراה במסכת בבא בתארא¹⁸ "ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה", הנה ע"פ מארו¹⁹" כל המלמד בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו ידרו", וכמו בא גם בפירוש רשי" על הפסוק²⁰ "ושוננתם לבנייך", "אלו התלמידים .. שהתלמידים קרוים בניהם", ומוסיף: "וכשם שהתלמידים קרויין בניהם שנאמר כו', כך הרבה קרויב אב, שנאמר כו'" (כמשנ"ת פעם בארכחה²¹) – הרוי מובן, שהענין ד"למכור בנכסי אביו כו'" שיקגם בהנוגע לתלמידים, "לبنיך אלו התלמידים".

והנה, הענין ד"כאילו ידרו" שנעשה בתחילת הלימוד, כשהתחיל הענין ד"מלמד בן חבירו" – הוא גם כאשר מתחילה לימוד באופן חדש, שאז נعشית הולדה חדשה.

ובהקדמה – שכיוון שמצינו שהגمراה²² מחלקת בין "המלך בן חבירו תורה" ל"המלך את בן עם הארץ תורה", הרוי מובן, ש"המלך בן חבירו תורה" כולל גם "בן חבירו" שעוזר לפניו²³ הי' כבר חכם גדול, אלא שפועל בו עליוי בלימוד התורה, ע"י לימוד עניינים חדשים. וכמו כן גם מהפס"ד להלכה בנוגע לכל החיבורים של תלמיד לרבות, ועוד לרבות מובהק²⁴ – שחייב זה אינו רק כאשר התלמיד בא לפני חיותו עם הארץ, או בהיותו שיקג רך למקרה או משנה וכיו"ב, אלא אפילו אם הי' כבר בדורגא נעלית ביותר בלימוד התורה, הנה כאשר מכאן ולהבא נעשה רבו מובהק, הרוי הוא מהחייב בכל הדינין השיעיכים לרבו מובהק.

ומזה מובן שכן הוא גם כאשר נעשה סדר חדש בלימוד – ולדוגמא, כפי שמצינו בגמרא²⁵ בנוגע לר' מאיר, ש"אתא לךמי" דרי' ישמעאל וגמר גمرا (משניות שקיבלה מרבותיו), והדר אתה לךמי" דר"ע וסביר סברא" (לפלפל ולדקדק במה שלמד כו') – שנעשה אצלו סדר חדש בלימוד: לא רק "למיגרס", אלא גם "לעיננא". ויתירה מזה, כפי שמצינו אצל ר' זירא²⁶, שצמ' כמה תענית כדי שיוכל לבוא לאופן הלימוד דתלמוד ירושלמי, עד שהוחזר לשכוח אופן לימודו הקודם, כך, שנחשב כאלו מתחילה עתה את הלימוד מחדש –

שהענין דמת עצמו מודגש בהשם בגלוי, כי אם רק תכלית הענין – עניין ה"יתרון".

וככלות הענין זהה – שכשם שירידת הנשמה למטה היא "צורך עליין", עלי" גודלה יותר לגבי מקורה ושרהה לפניו²⁷, הנה בדוגמת ירידת הנשמה היא גם גלות השכינה (כמ"ש בתニア²⁸), ובדוגמת זה גם ירידת התורה (אלא שבתורה אין זה באופן של גלות, שהרי בתורה כתיב²⁹ "הלא כה דבריakash") מלמעלה למטה, ש"נסעה וירדה .. מדרגה למדרגה .. עד שנותלבשה .. בציורפיאותיות גשמיות בדיו על הקלח" (כמובואר בתニア³⁰) – שזהו כדי שבנני ע"י עבדותם יקשרו אוריותה בקוב"ה, וכמשנתה³¹ בענין "ויכתווב משה מוצאים למשיעיהם גוי ואלה מסיעיהם למושאיםם"³², כפי שהענין הוא בנשומות ובעבודת ישראל, וכפי שהוא בתורה, שאז נעשים "ישראל ואורייתא וקוב"ה قولא חד"³³.

וכיוון שבכל יום ישנו (נוסף על הענין דיצי"מ, כמובואר בתニア³⁴) – גם ועכו"כ) הענין דמת, ויתירה מה: "נותן התורה" בלשון הוה³⁵, בכל רגע ורגע, כי, "כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו"³⁶, כך שישנו הענין דמת כמ"פ בכל יום – הנה יה"ר שכל אחד ואחד יפעל בעניינים אלו ע"פ המדבר לעיל באופן ד"מבחן עשרים שנה ומעליה", שאז נעשה הענין ד"שאו את ראש כל עדת בני ישראל (שהו"ע העבודה בחב"ד שבראש, אבל באופן של הרמה) לגולגולותם", ובכחולה רבה ומופלגה, וכפי שמספר בוגנע ליתר, שבארץ ישראל עצמה, "ארץ טובה ורחה"³⁷, נתנו את "מייטב הארץ" לבני יתרו³⁸ – הנה כך היה" גם בהנוגע לכאר"א, שהקב"ה יתן לו "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"³⁹ כל טוב רוחני וגשמי גם יחד, למטה מעשה טפחים, בעגלא דין.

וכחות וריבינו הוזן שרבינו בעל ההילולא חז"ר ואמרה כמ"פ⁴⁰, שהקב"ה יתן לבנני ריבורי גשמיota, ואזו יראו בניי שכחם לעשות מהగשמיota – רוחניות, ומתח שמחה וטوب לבב.

תරולד.

(81) פל"ז.

(82) פ"ד.

(83) ראה זה ג' עג, א.

(84) פמ"ז.

(85) ראה של"ה כה, א. לקו"ת תורייע כג,

(86) א. ובכ"מ.

(86) נוסח ברכה הג' דברהמה"ג.

(87) ראה פרש"י בהעלותך שם, לב.

(88) ראה פרש"י בהעלותך שם, לב.

(89) ראה פרש"י בפ"ז.

(90) ראה "הימים יום" כז בטבת. כת אדר

שני, כד אלול. – וראה גם תועם חנ"ד ע' 270. וש"ג.

(17) ד"ה באתי לנו פ"ה (עליל ע' ...).

(18) שיחת ש"פ ואחתנן תשכ"ח ס"ח

(19) תועם חנ"ג ע' 347 ואילך). וש"ג.

(20) ואחתנן ג, ז.

(21) שיחת ש"פ ואחתנן תשכ"ח ס"ח

(22) ב"מ פה, א.

(23) ראה טוש"ע ורמ"א יוד"ר סרמ"ב.

(24) עירובין יט, א (ובפרש"י).

אע"פ שניית המשקה היא עבר אמירת "לחים" במקומות שנוסעים אליהם, הרי כיוון שצורך להיות התחלת ו קישור עם התוועדות זו, אזי מן היושר شيئا מרו גם כאן "לחים" מחדש, ובשמה ובטוב לבב.

* * *

יב. פרשת השבוע נקראת פרשת יתרו, וכמדובר כמ"פ⁷⁴ שכיוון שהוא שם שבו נקראת הפרשה ע"פ תורה, ו"שמא מילתא הוא"⁷⁵, הרי מובן, שהתוכן והנקודה הפנימית של כל העניינים שבפרשה זו מודגש בשם הפרשה – יתרו".

וכמדומה שכבר דובר פעמי בארוכה⁷⁶, שכואורה יש קושיא גדולה בהזהה: הנקודת הפנימית של פרשת יתרו היא – העניין של מתניתתורה, וא"כ, מודיע נקראת בשם "יתרו", שכואורה אינו מורה על העניין של מתנתתורה?

והסבירו בזה – ע"פ המבוואר בזוהר⁷⁷, שכדי שתתאי נתינת התורה למטה, הוצרך להיות תחילתה "וישמע יתרו", ועוד שם מעיה זו נמשכה ובאה בפועל למטה מעשרה טפחים, ש"בא" ואמר "עתה ידעתנו וגורי"⁷⁸ (cmbואר בארכיה בפרשה), ובלשון הזוהר – שהו העניין ד"יתרון האור מפני החושך"⁷⁹.

ולהעיר גם ממארז'ל בוגלה דעתו שהשם "יתרו" הוא "על שם שיתר פרשה אחת בתורה"⁸⁰. ובפנימיות העניינים, מורה יתרו על העניין ד"יתרון האור מתוך החושך", שהו העניין דמ"ת, אלא שאין זה באופן תוקף הרצון, ועוד לאופן של מס'ג', שאז נעשה הלימוד באופן אחר לגמר.

(קליבלנدر, דיטרוייט, לוס אנג'לס, נוארק, ניו הייבן, פילדלפי, בוטון, שיקגו וואוסטער. אח"כ נתן קנקן י"ז עברו נשוי ובנות חב"ד. כאמור, שייה' בהצלחה רבה.)

(74) ראה גם תומ' חנ'ב ע' 91. ושות'ג.

(75) ראה ברכות ז. ב. יומא פג. ב. זהר

ח"א ו, סע"א. ח"ב קעט, סע"ב. ועוד.

(76) ראה שם ע' 94. ושות'ג.

(77) ח"ב סז, ב. ואילך.

(78) שם, יא.

(79) ראה לקו"ש חי"א ע' 74 וואילך. ושות'ג.

(80) שמר"ר פ"כ"ז, ח. הובא בפרש"י ר' פ' יתרו. בהูลותך יונ"ד, כת.

שאו נעשה העניין ד"כאילו יילדו" מחדש, ובמילא ישנו גם בזה כל העניינים ד"למכור בנכסי אביו כו". ומאז מובן גם בוגע לעניינו:

ע"פ המבוואר באגה"ק סימן ז"ך (ומוון גם מסימן כ"ח) שמדובר הסתלקות ולאח"ז נעשה לימוד תורה ללא מדידות והגבילות הגוף – הרי מובן שגם מתחילה סדר לימוד חדש בתורת בעל ההילולא. ולכן, כמשמעותיים עשרים שנה של לימוד באופן זהה, אזי נעשה בזה העניין ד"למכור בנכסי אביו .. בן עשרים שנה", ובלשונו הכתוב²⁵: "בן עשרים שנה ומעלה".

ה. ונתבאר בזה, שתוכן העילי ד"בן עשרים שנה ומעלה" מתחbeta בלשון הכתוב לפנ"ז²⁶ (בוגע לעניינים מעשיים ועניני הגוף) – "שאו את ראש":

הפיירוש הפשטוט ד"שאו" הו"ע המניין, אבל, עניין המניין יכול להתbeta בכמה לשונות, וכך נברה התורה דוקא הלשון "שאו", שמשמעותו – כפי שobao רביינו חזקן²⁷ – שצרך להגבוי ולעהלות את הראש" להדרגא ד"לגולגולותם", שהו אף שהעניין הוא מצד הרצון, שהוא בדוגמת הגולגולות שמייף את המוחין שבראש, שם הוא מקום ומישכן השכל.

והענין בזה – דלכואורה כיצד שיק לומר שהראש" יתעלה להיות באופן של רצון? – שהלימוד בכח החכמה בין וידעתו שלו הוא מצד תוקף הרצון, ועוד לאופן של מס'ג', שאז נעשה הלימוד באופן אחר לגמר.

וכמדובר כמ"פ²⁸ שכל עניין מתחbeta בפס'ג' להלכה – שהו הדין שלעולם לימוד אדם תורה במקום שלו חפץ²⁹ (או כהשלון: "שרווץ"³⁰), וכפשתות העניין, שכאשר חפץ ורוצה בלימוד זה, אזי יבין את העניין באופן טוב ועמוק יותר, להכלתו ועל בוריו.

וזהו "שאו את ראש", הינו, שהו אמן עניין הראש", לימוד בהבנה והשגה, אבל אין זה כמו שהראש" הוא מצד עצמו, אלא כפי שמתעללה "לגולגולותם", הינו, כפי שהלימוד הוא מצד הרצון ("רווצה"), ובעומק יותר – מצד ה"חפץ".

(25) במדבר א, ג.

ע' 255. ושות'ג.

(26) שם, ב.

(27) ראה לקו"ת ר' פ' במדבר.

ראה גם

(28)

אח"כ נתן קנקן משקה עברו נחלת הר חב"ד, וגם "המחאה" עברו הכלול ועברו כל

униינ' נחלת הר חב"ד.

כ"ן נתן קנקן משקה עברו ה"שיכונים" בלבד, והורהшибקו גם את ראש עירית לד, ויתנו לו משקה מהתועדות זו. וכן נתן קנקן משקה עבור קריית גת. וכן נתן קנקן משקה לרודר עבור המעדנה" בתל אביב, להצלחה בפרנסה.

לאחרי נתינת המשקה עברו א"י, נתן קנקן משקה (להנוסעים במשך השבוע) גם עברו אוסטרליה, אנגליה' (לונדון ומונשטר), צרפת, מרоко תוניס וארגנטינה. וכן נתן קבוצי יי"ש עברו קנדה, ושאר המקומות בארץות הברית

(29) ע"ז יט, א. וראה גם תומ' חנ'ז ריש

ע' 255. ושות'ג.

(30) שו"ע יו"ד סוסר"מ.

ולכן, שכאש שואלים: במה מתחטא העילוי ד"עشرים שנה ומעלה? — הרי מובן שאין הכוונה בזה לשינויים והוספות בעניינים שעלייהם נאמר³¹ "לא תוסף גוי ולא תגרע" ח'ז; המדובר הוא אודות הוספה בענייני התורה גופא שעליי נאמר³² "ארוכה מני ארץ ורחה מני ים", שבשביל זה צ"ל אמן הלימוד מתוך חכמה בינה ודעת, וכפי שמשך לאח"ז במדות והרגש שבלב, אבל ענין זה צ"ל באופן ד"שאו את ראש .. לגולגולותם" — מצד הרצון והתענווג, ענין המס'ן כו', שאו פועל בכל עניינו בהצלחה מופלגת ביותר.

וזהו כללות העניין ד"למכור בנכסי אבי .. בן עשרים שנה", שאו מעהלה לדרגת געלית יותר, כleshon הכתוב: "בן עשרים שנה ומעלה" — שלא נשאר בדרגת השכל דבן עשרים שנה, שאו "נכנסים בו מקipi אבא" (ולא מעלה מזה ח'ז...), אלא מתחילה לבחוי" "לגולגולותם", בח"י הכתר כו'; ומשם ממש לבחוי" המוחין, ואח"כ למדות שבלב, וילבא פlige לכל שיפין³³, בעבודה בפועל [ובסגנון שנთבאר במאמר³⁴ (מייסד על המבוואר בארכואה באוהה"ת להצ"ץ) בפיוש "אנכי הו"י אלקיך"³⁵, בח"י "אנכי" נמשכתי ב"הו"י" ואח"כ גם ב"אלקיך"], כך, שכל העניינים נעשים מצד בחוי" "לגולגולותם".

וכללות ההוראה מזה — שהחל מ"עשרים שנה ומעלה" צרכיכם להוסיף בכל העניינים שבעל הילולא קיווה ודרש ונתן כח עליהם, מתוך שמחה וטوب לבב, עי"ז שחדרום בכל התענווג ובכל הרצון, ואז נעשים גם באופן ד"פרצת עלייך פרץ"³⁶ — פריצת כל המדידות והגבילות, ועאכ"כ שבטים כל העמלות וההסתירויות על לימוד התורה וקיים המצוות, כולל גם "ואהבת לרעך כמוך"³⁷ — הפצת היהדות והפצת המעינות בכל מקום שידו מגעת.

ו. ענין זה בא גם בהמשך ליעיל³⁸ אודות העניין ד"מלחמה לה' בעמלק מדור דורו³⁹ — שיש בזה עבודה מיוحدת בסוף זמן הגלות, בדרא דעקבתא דמשיחא, כמובן ממ"ש בתרגום יונתן בפירוש "מדור דור" (שהפירוש הפשט בזה הוא שקיי על כל דור בפני עצמו), שיש

(35) יתרו כ, ב.

(36) איוב יא, ט. וראה הל' ת"ת לאדרה"ז

(37) קדושים יט, יח.

(38) שיחת ש"פ בשלח ס" .. (לעיל ע' . . .)

(39) ס"פ בשלח.

(31) פ' ראה גג, א.

(32) פ"א ה"ה.

(33) ראה זהר ח"ב קנג, א. ח"ג Kas, Rish

ע"ב. ריכא, ב. רלב, א.

(34) פ"ה (לעיל ע' . . .).

דורנו, בעל הילולא, למלא שליחותו בהפצת המעינות והפצת היהדות — הרי בודאי שנוסעים מכאן וממשיכים לעבור מכאן ולהבא מתוך קירוב הלבבות כפשרתו, שאז תה"י גם ריבוי הצלחה בכל העניינים במילוי השילוחות, ובדרך מילא — גם הצלחה בענייניהם הפרטיים. יא. וכן:

כל אלו שישיכים לקבוצה שנושעת היום לארץ הקודש, ובזכותם גם אלו שנוסעים למידנות אחרות, היום או מחר או משך שבוע זה — אתן לכל אחד משקה,

וכל אחד ינצל זאת בבואו למקוםו ועובדתו, באופן המתאים ובזמן המתאים, ובצירוף דברתורה והתעדורות ("א התעדורות-ווארט") ללימוד התורה וקיים המצוות, באופן שבו יהיו הדברים יוצאים מן הלב, ונכנסים אל הלב⁴², ויפעלו פועלתם, פועלה בפועל ממש, ולמעט מעשרה טפחים. [כ"ק אדמור"ר שליט"א נתן קנקני משקה להנוסעים. ואח"כ אמר:]

(72) ראה ספר היישר לר' ש"ג. הובא בשל"ה סט, א.

(73) ואמר, שלכל לראש שיעלו אלו שבאו מהא"ק, החל מאלו שנוסעים הימים לירושלים עיה"ק. נתן קנקן משקה ור' מהאה"ה עבו

טלוק"ת***, ובפעם הראשונה ילמדו מספר זה. כן נתן קנקני משקה עבו ישיבת "חומכי תמים" באה"ק, בכפר-ח'ב"ד ולוח, על כל ישיבת "תורת אמת", ובקבוק נסיך עבו מחקותי, עבו הר' רשות", "מחנה ישראל", ירושלים העתקה, וצוה לעורק את התהווועדות הראשונה בבניין ביה"כ"ג וביה"מ"ד דהצמ"ה צדק. וכן נתן בקבוק משקה כדי לעורק התהווועדות בסמכיותו לכולל המערבי. כן נתן קנקן משקה לעורק של ה"וועד" בכפר-ח'ב"ד (ולמו"ר, עבו הר' י"ע הרווחה), וגם "המחאה" עבו העניינים הכלליים של כפר-ח'ב"ד, בתור השתתפות מהקופה הכללית. וכן נתן קנקן משקה לעורק בעניין הבניין בכפר-ח'ב"ד, בתור השחתפות בעניין הבניין, החל מהבנייה שישימו לבנות בקרוב, ולעורך שם התהווועדות ולהליך המשקה בעתם מים ותנתן לכ"א מה משתפים בגROL].

כן נתן קנקן משקה והמחאה עבו פ"ה מההשחתפות בעניין הבניין, כפר-ח'ב"ד, בתור השחתפות בעניין הבניין, בכפר-ח'ב"ד, בתור השחתפות בעניין הבניין, החל מהבנייה שישימו לבנות בקרוב, ולעורך שם התהווועדות ולהליך המשקה בעתם מים ותנתן לכ"א מה משתפים בגROL].

(**) ראה מורהש"ז שור שליט"א*, וגם בר' אורה"ת פ' מטור"מ, בamaro, שמשם נלקח המאמר שנאמר את ראש גור לגולגולתם, שנע"ז יתוסף גם אצל בעליSCP וחבנה כו'.

(*) ראה גם אג"ק חכ"ו ס"ע רצץ ואילן.

ומקבלים על עצם החלטות טובות על מנת לקיים טוב, הרי זה "יום (שהוא) טוב"...

ולכן מקשרים זאת עם אמירת "לחיים" על דבר גשמי שיש בו ממשות — אך שעוושים מנו דבר רוחני, בדוגמת חיים גשמיים של בניי שצרכיהם לעשות מהם "חיים רוחניים", כМОון מהמבואר באגא"ק סימן ז"ך וביאורה (CMDOR כמ"פ) — שאז הרי זה נ麝 למטה מעשרה טפחים, בחיים גשמיים כפשוטם.

ו. ומור"כ כאשר מבקשים למסורת פרידת-שלום, בציורך דבר-תורה ("א ווארט וואס ס'האט זיך גערעדט"), אווי מקשרים זאת גם עם נתינה דבר גשמי מהתוועדות זו, ובאופן שגם שם יעשו מעין זה — שיאמרו "לחיים" על דבר גשמי זה, כפי שנוהג בשנים האחרונות קודם שנפרדים בגוף איש מרעהו.

והרי באמת אין זה עניין של פרידה ח"ז,

וכמדובר כמ"פ⁶⁸ אודות דיוק לשון חז"ל⁶⁹ "קשה עלי פרידתכם", שאפילו כשיוצאים משミニינ-עצרת ליום חול, אומר הקב"ה "קשה עלי" לא העניין ד"זיעקב הלך לדרכו⁷⁰ ללימוד התורה וקיים המצוות חוץ למקדש, חוץ לירושלים וחוץ לארץ ישראל, ועד לגלות כפשוטו; כל זה לא קשה להקב"ה, בידיו שמדובר אודות בנ"י שהם השלוחים שלו, אלא "קשה עלי" פרידתכם" — העובדה שלפעמים חסר אצלם העניין של קירוב הלבבות, ועד שישנו מצב הפכי: "פרידתכם", אבל אם מחליטים שאין עניין של "פרידתכם" — אווי מסירים מהקב"ה כביבול את הדאגה והקורשי, ואז נותן הקב"ה לבניי כחوت ואפשרוות וכיולת לעסוק במילוי שליחותו מתוך שמחה וטוב לבב. ולכן, הביטוי שנוסעים ונפרדים כו' ("מ'פארט זיך פאנאנדרע"), "מ'פארט אועווק") — איןו ברוחניות ח"ז, והתקווה חזקה שאין זו "פרידתכם" ח"ז, אלא נוסעים מתוך איחוד הלבבות וקרוב הלבבות, כאו"א בינו לבין עצמו בנוגע לכל חחותיו, ועאכו"כ ביחס לכל בניי שמסביבו,

ועאכו"כ ביחס לאותם יהודים שהם שותפים עמו במילוי שליחות אחת של הקב"ה, ש"גילה דברו על ידי עבדיו הנביאים⁷¹, עד לנשיא

(68) ראה תומ"ח חנ"א ע' 256. ושם".

(70) יצא לב, ב. וראה תומ"מ שם ע' 254.

(69) פרשי"י אמרו כג, לו. פינחס כת, ושם".

(71) ע"פ עמוס ג, ז. לה-לו.

בזה עניין מיוחד בשיקות ל"דרא דמשיחא", שבו נעשה העניין עזה"⁴⁰ באופן חדש — לאחרי הקדמה ד"בחר לנו אנשיים⁴¹:

משה צוה ליהושע: "בחר לנו אנשים", "לי ולך"⁴¹, אבל גם האנשים שנבחרו בשביל יהושע ("לך") הוצרכו להיות "אנשי משה" (כלשון רבינו הוזן בתו"⁴²).

ועתה ניתן הוכח לכל אחד מישראל שלומד חומש עם פירוש רשיי והמפרשים שלאחריו — לפועל בעצמו העניין ד"בחר לנו אנשים".

ובקדמה — שהנתנית-כח על זה היא מצד בח"י "משה" שיש בכל אחד מישראל בנפשו (כמ"ש רבינו הוזן בתניא⁴³, שכן דורשים מכל אחד מישראל "מה הוא" אלקין שואל מעך כי אם ליראה גו"⁴⁴, ש"יראה" היא "AMILTA OTORTAYI"⁴⁵, מצד בח"י "משה" שבנפשו),

ומצד זה ישנו העניין ד"בחר לנו (תחילה — "לי ולך", ולאחר מכן יותר — "אנשי משה") אנשים", לבחורו בעצמו — ע"י השכל, הבנה והשגה שבזה, שמקבל מבחיי "משה" — את הכהות הדורשים: גבורה ויראת חטא ("גיבורים ויראי חטא"⁴¹), והכח לבטל את כל העניינים ש"מכחישן פמליא של מעלה" — ("כשפים"⁴⁶ ("שפים" של מעלה) — שיזודעים לבטל כשפים"⁴¹),

ואז מובהח לו שיצילich לפועל העניין ד"ויחילוש יהושע את עמלך ואת עמו לפוי הרב"⁴⁷, ככל הפירושים שבזה, וכך מלא חלקו הפרטי לפועל ש"יהי" "השם שלם והכסא שלם"⁴⁸, ועוד שע"י כולם ביחד נעשית ה"מלחמה לה' בעמלק מדור דור", באופן ד"מחה אמחה"⁴⁹, ע"י הפעולה ד"תמהה"⁵⁰ בעבודת ישראל.

ולאחרי "עשרים שנה ומעלה" נפועל העניין ד"בחר לנו אנשים" ביתר שאת וביתר עוז ובאופן נעליה יותר — שהרי כללות עניין הבחירה הוא למלعلا מהבנה והשגה, שאז הרי זו בחירה חופשית, בדוגמת הבחירה שלמלعلا, אבל לאח"ז יש להמשיך זאת בעניין העבודה מצד חכמה בינה ודעת, ועד שיומשך בבח"י הרגל, שזהו"ע הקבלת עול, כפי שהיא למטה מן השכל ודעת.

(46) סנהדרין סז, ב. ושם".

(40) שם ז, ט.

(47) פרשי"י עה"פ.

(41) בשלה שם, יג.

(48) פרשי"י ס"פ בשלה.

(42) תזווה פג, ב-ג.

(49) שם, יד.

(43) רפמ"ב.

(50) ס"פ חזא.

(44) יעקב י"ד, יב.

(45) ברכות לג, סע"ב.

וכאשר מגלים את הכהות שניתנו במלחמת עמלק כפושטה בפעם הראשונה, בימי משה ויהושע, כך, שההדור ההוא נمشך גם ב"דרא (דעקבתא) דמשיחא", אזי זוכים "בשבעתא חדא וברגעא חדא"⁵⁴ להמשיך זאת ב"דרא דעתמא דאתאי" (כפי שמשמעותם יונתן) — ע"פ דברי הרמב"ם⁵⁵ בוגר ל"עולם הבא", שנקרה בכך לא מפני שהוא מצוי עתה .. (ש)הרי הוא מצוי ועומד", אלא צריכים רק את המעשה שימושיך זאת בפועל.

ולכל זה — ע"י הנטינת כח מהדור של משה ויושע כפושטו, הדור שיצאו מארץ מצרים בפעם הראשונה, וכ"ימי צאתך מארץ מצרים ארano נפלאות"⁵³ — ב"דרא דמשיחא", לאחרי שמשיים בעקבותא דמשיחא את סוף הגלות, ושורפים את הגלות⁵⁴ ע"י "הלא בה דברי כאש"⁵⁵, שהוא ע קיום התומ"ץ באופן של "ash" — להעלות חלקו שבועלם, ע"י "טולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמיימה"⁵⁶, עד לעצמות ומהות, ומ"דרא דמשיחא — ל"דרא דעתמא דאתאי", בביית משיח צדקו, בקרוב ממש.

* * *

ז. פעם נכנסתי אל בעל הילולא, כ"ק מו"ח אדרמו"ר, בהיותו בלענינגראָד (או כבר לא הייתה נקראת "פעטערבורג", אלא "לענינגראָד"), באותו ערב שבו הי' צרייך לנסוע מלענינגראָד למוסקבה.

— המדובר הוא אודות הזמן שהיו כבר הרדייפות והגזרות וכו', וכך, שבשעה שכ"ק מו"ח אדרמו"ר הי' נושא מקומות אחד למקום שני, איזי החקירה אחריו ע"י ה"בולשת" הייתה ביתר שאת וביתר עוז, בידעם, שאפלו בשנותם במקומו, בחרדו, עוסק הוא בהפצת היהדות והמעינות, ועודכו"כ שנשיעתו ממוקום קשווה בודאי עם הפצת המעינות והיהודים, ואדרבה: ביתר שאת וביתר עוז, שכן אי אפשר בזאת ע"י מישרו אחר, אלא צרייך לנסוע בעצמו, ועודכו"כ בוגר לנוסעה למוסקבה שהיה אז עיר הבירה. ומה גם שהי' זה לאחריו שידעו שכבר פקעה סבלנותם ולא היו יכולים לסביר יותר את העבודה שלו בהפצת היהדות והמעינות, והחליטו שמוכרים לעשות מהו... ואעפ"כ, המשיך כ"ק מו"ח אדרמו"ר בפועלותיו, וביתר שאת וביתר עוז. —

(54) ראה אג"ק אדרמו"ר מוהר"ץ ח"ז ע' שעב (נתקב ב"היום יום" בתחלתו).

(55) ירמ"י, ג, כת.
(56) ויצא כה, יב.

(51) זה א"א קכט, טע"א.

(52) הל' תשובה ספ"ח.

(53) מיכה ז, טו.

נמל-הטעופה "קענעדי", ולא קיים "כרטיס הטיסה"; המזיאות היחידה היא — שנמצאים ביחיד ב"דר אמות של בעל הילולא! ... הקהל יושב ו מבית בשעון, או שמתפקיד ואינו מבית בשעון, אבל, או הובלול הוא גדול יותר ... כי, כשה מבית בשעון, יודע לכל-הפחות יש לו עוד כך וכך רגעים, משא"כ כשמתפקיד שלא להבית בשעון, נדמה לו שנשאר פחותות זמן, וכבר מוכרא לרגע, ואעפ"כ ממשיכים לעכב אותו כאן! ...

(כ"ק אדרמו"ר שליט"א המשיך בכת-שחוק): ולכן, אנסה לזכור עד כמה שאפשר... כדי שלא להעמיד יהודים בנסיען... והקב"ה יעוז להם שיצילחו באופן ניצול הזמן כו'.

ו הנה, כאמור כמ"פ⁶², נהוג אצל חסידים שכשר עורכים התועדות, מקשרים זאת גם עם אמרת "להחיים" — לא רק בדיורו, אלא גם ובעיקר — באופן של "לגיימה", יין או משקה, "חמר מדינה" וכיו"ב. ובקדרמה — שאין הכוונה ח"ו לשכר כו', אפילו לא את הנפש בההמית⁶³, ועכשו"כ לא את הנפש האלקית;

ענין זה מיוסד על מאמר חז"ל בגמרא⁶⁴ "גדולה לגימה שמרקבת", ועד כדי כך, ש"מרקבת את הרוחקים" ו"מרחיקת את הקרובים", כפי שהגמרא מביאה ראות מתושב"כ, כך, שאפלו "בן חמץ למרקראי" יודע זאת.

ומיוסד גם על פס"ד של רבינו הוזן בשווי הלוות יו"ט⁶⁵, ש"זמן שביהם" כי קיימים היו אוכלין בשיר שלמים לשמחה (שהרי "אין שמחה אלא בבשר"⁶⁶), ועכשו שאין בהם מקדים, אין יוצאים ידי חובת שמחה (ש"שמחה זו היא מצות עשה מן התורה") אלא בזין" (אין שמחה אלא בזין⁶⁶), וכי שמאiar ורבינו הוזן בארוכה (בה"ביבל" שנדרפס מכתי"ק אדרמו"ר האמצעי שיש בו גם הגהות מהצ"צ⁶⁷) העניין ד"אין שמחה אלא בכשר", ומהז מובן גם בנוגע לענין ד"אין שמחה אלא בזין".

ואעפ" שלא מוזכר עתה אודות ימים טובים שנקרוים "מועדים לשמחה" — הנה שכשר יהודים מתאפסים יהדי מותך כוונות טובות

(62) ראה גם תומ"מ חנ"ז ריש ע' 363. (65) או"ח סתקכ"ט ס"ז.
עוד. (66) פסחים קט, א.

(63) ראה סה"ש חרצ"א ע' 184 ואילך. (67) נדפס לאח"ז בסה"מ תקס"ח ח"א ע' וש"ג.
קעה ואילך.
(64) סנהדרין קג, טע"ב ואילך.

כדי לומר שיעור לפני תלמידים בכלל, ועאכו"כ לפני תלמידים במעמד ומצב ומדריגה נעלית לתלמידי הרשב"א, ולא רק שיעור אחד, אלא ג' שיעורים בכל יום — יש צורך בשימת לב והתמסרות מיוחדת כו'; ועוד"ז בוגע להתחaskות ברפואת חולמים, וכן בוגע לכל שאר עניינו של הרשב"א, כולל גם הטיל, שכדי ליהנות ממנו, צריך להיות במעמד ומצב ללא טירדה ודאגה.

וא"כ, איך הי' הרשב"א יכול לעשות את כל הדברים הנ"ל בסדר מסודר ככל יום?!

והביאור בזה — גם מצד הטבע — שהנagation הרשב"א הייתה באופן שבשעה שאמר את השיעור, הנה כל שאר העניינים לא היו במציאות אזלו; ולאיך גיסא, בשעה שהליך לטיפיל — הנה למרותה שי' זה באופן ש"החכם ניכר כו'" (כמ"ש הרמב"ם בהלכות דעתות⁵⁶), הרי זה נקרא בשם "טיטול", ומה זה גופה מובן שאינו דומה לאמירת שיעור, מ"מ, באותו רגעים שמטיל, הנה גם אמירת השיעור כאילו אינה קיימת!

זהו הביאור על הנagation כ"ק מו"ח אדמו"ר, שישוב בחדרו (בה"קאניגט") ועובד בענין הדורש שימת לב ועין, וסומך על החלטתו בענין זה, וזאת, למרות שתוך זמן קצר עליו לצאת לנסעה הקשורה עם סכתנת נששות בפועל, לא רק עבورو בתור איש פרטיו, אלא בתור מנהיג ישראלי בכל הדור ההוא וכל פועלותיו כי — כיוון שהנסעה שתהיה ברגעים שלח"ז אינה קיימת במציאות אזלו!

ח. אבל אעפ"כ, המציגות בפועל היא, שכאשר ישם יהודים שידועים שבעוד שעה ורביע צרכיים לטוס,

— וצרכיים עוד לארוז את החבילות, ולהיפרד מבני הבית, ליפול על צוарам בברכת "צאתכם לשלום", ובינתיים צרכיים גם להתפלל מעריב —

קשה ביותר לפועל עליהם להיות במצב של ריכוז מוחלט, כאילו שטוטס "אל-על" אינו במציאות עדיין!

— ע"פ המבוואר בשער היחוד והאמונה⁵⁷, יוזדש הקב"ה את המטוס מאין ואפס המוחלט באותו רגע שיצטרכו עלות עליו לטוס לאה"ק; אבל אעפ"כ, למרות שכולם מאמינים בכך ללא ספקות, קשה ביותר לפועל בעצמו שירגish שעכשו לא קיים המטוס, לא קיים

(61) בוחלו.

(60) רפ"ה.

ששכננתי אליו — לא הי' אז אף אחד בחדר, מלבד כ"ק מו"ח אדמו"ר — הי' זה זמן קצר — שעה, מחצית השעה או רביע שעה — לפני שעמד לצאת מדירתו, ברחוב מאחאצוויע⁵⁸, 22, אל התחנה שמשם עמדה הרכבת לנסוע למוסקבה, וראיתי, שכ"ק מו"ח אדמו"ר יושב במנוחה גמורה, כמו באמצע יום ורגע ללא עניינים מיוחדים, מבלי شيء ניכר עליו כלל איזה עניין של טירדה, ועובד בעניין מסוים שבו הי' עסוק באותה שעה, שהי' דורש שימת לב ועין.

הן אמרת שהמוח שליט על הלב (וכפי שסבירא רביינו הוקן בתניא⁵⁹ ש"המוח שליט על הלב בתולדתו", ומציין זהה: "כמ"ש בר"מ"⁵⁸), אבל אעפ"כ, עד כדי כך?! ...

ובכן, לא יכולתי להתפרק ושאלתי: עד כדי כך?!
וסיפר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר⁶⁰, ששמע — כנראה מאביו, כ"ק אדמו"ר (מהוירוש"ב) נ"ע בשם אדמו"ר מהר"ש — שישנו עניין שנקרו הצלחה בזמן.

כלומר: למרות שאי אפשר להוסיף בעניין הזמן בנוגע לאריכות היום או אריכות הלילה, הרי בזמן גופא יכולה להיות הצלחה שלא עברך — לנצל את הזמן במלוא המدة האפשרית, וזאת, כאשר אדם יכול לפעול בעצמו, שבשעה שעוסק בענין אחד, הנה כל שאר העניינים, הэн אלו שעשה לפניו'ז והן אלו שיצטרך לעשות לאח"ז, אם אינם נוגעים לעניין שעוסק בו עתה, הרי זה כאילו איןם בעולם, כך, גם כשמדבר אודות רגע קטן, הרי כיוון שרבעגע קטן זה אין לו מחשבות המבלבלות או עניינים המבלבלים, לא מהעבר ולא מהעתיד, אזי מטהאפשר לו לנצל רגע זו במילואו. וזה נקרא הצלחה בזמן.

והובאה הדוגמא לזה (כמדומני גם בשם אדמו"ר מהר"ש) — מהnavigation הרשב"א, שהי' אומר בכל יום ג' שיעורים בלימוד התורה, ומלאך זאת הי' משיב על ריבוי שאלות (שהרי גם החלק שנשתمر משווית הרשב"א הוא ריבוי מופלג), ומלאך זה הי' רופא שהתחסק עם רפואת חולמים כפשותו, ומלאך זה הי' הולך לטיפיל בכל יום!... ומובן של כל זה הוא בהוספה על ענייני תפלה, ושיעורי תורה לעצמו וכו', כפי שמחוויב כל אחד בישראל, ולא בזה מתבטאת גודלות הרשב"א.

והגע עצמן:

(59) ראה גם תור'ם — רשימת היוםן ריש ע' שז. ושג.

(57) פ"ז.
(58) זה"ג רכד, סע"א.